

"שואף לסטנדרט הכי גבוה ברמה העולמית"

ח"כ יאיר גולן קיבל על עצמו את אחת המשימות החשובות בקדנציה הנוכחית - צמצום תאונות העבודה • ראיון ראשון על התוכניות החדשניות שלו, חקיקה מתוכננת, התקן האירופי שהוא מקדם ושיתוף הפעולה עם המוסד לבטיחות ולגיהות • סיפור של תקווה ונחישות

מאת המוסד לבטיחות ולגיהות

מימין: מוטי סולטני, מנהל המוקד הארצי "קן החיים", אלי להנר, מפעיל ניידת, ד"ר מיקי וינקלר, מ"מ מנכ"ל המוסד, ח"כ יאיר גולן, סגן השרה לכלכלה ותעשייה ויעקב וכתל, יו"ר מועצת המוסד

למדריך המפקח סל של אמצעי אכיפה, להציע לקבלן סט שלם של פעילויות שיאפשרו לו להחזיק הרבה יותר שנים בביטחון. אני לא מדבר על עונשים, זה כולל מוטיבציה חיובית. תחום אחר שנידרש אליו הוא ריכוז ועיבוד הנתונים. אין בסיס נתונים מרוכז. גיליתי, לתדהמתי, שאין רישום ומעקב של קטגוריית 'כמעט נפגע' או פציעה קלה ובינונית. אין העברת לקחים בין חברות בנייה, וגם בנושא הפיקוח, לא ייתכן שמדובר רק במפקחים של משרד הכלכלה והתעשייה, והרשויות המקומיות - על כל הפיתוח וההתחדשות העירונית - לא יהיו מעורבות בכך. חייבת להיות ראייה אינטגרטיבית. זה חייב להשתנות, בעיקר כדי ליצור הרתעה מיידית."

חקיקה, חקיקת משנה ותיקון תקנות, ובמקביל, צריך להדק את תחומי הבקרה והפיקוח. יש מוסד שעוסק בחניכה ובהכשרה, ומוסד שעוסק באכיפה, ואסור להפריד ביניהם. הגוף האחד צריך לתת

"במישור ההצהרתי, ברור לי שכמו בתאונות דרכים ואימונים, כנראה שלעולם יהיו גם תאונות עבודה, אבל אני שואף להגיע לסטנדרט הכי גבוה ברמה העולמית, כמו באנגליה ובגרמניה"

שיאיר גולן, סגן שרת הכלכלה והתעשייה, נכנס לתפקידו, הרקע שלו כאלוף במיל, סגן הרמטכ"ל ומפקד פיקוד העורף שירת אותו בדרך לקביעת היעדים השאפתניים שהציב לעצמו, ובראשם - אפס הרוגים בתאונות עבודה בשנה. "אנחנו רחוקים עדיין מהסטנדרטים של מדינות המערב בכל הנוגע לחקיקה בנושא בטיחות בעבודה", הוא אומר. "יש הרבה קווי דמיון בין בטיחות צבאית, שעליה הייתי אמון, ובטיחות בבנייה. מדובר בתרבות של בטיחות ובניית מערכת, ומאחר שיש לי ניסיון עשיר בתחום, אני אופטימי לגבי היכולות להוביל לשינויים, גם בענף הבנייה. אישית, אני מגיע מגישה מערכתית ולא מטיפול נקודתי בבעיה מסוימת. קחי, למשל, את נושא ההכשרה וההסמכה. לא ייתכן שבאתר בנייה, עתיר מקצועות מורכבים, לא תהיה הכשרה מינימלית, שכוללת פרק על בטיחות. כנ"ל לגבי כל מקצוע בתחום, ויתרה מכך - כל אדם שמעביר הכשרה על בטיחות צריך להיות חלק מגוף שהוסמך לכך."

המצב בארץ, ביחס למדינות אחרות, רחוק מלהשביע רצון.

"מעבר לכך, המצב פשוט בלתי אפשרי. יש שוק של הסמכות מזויפות או שימוש פרוץ בתחום. אין עדיין מספיק התייחסות לנושאים כמו אמצעים טכנולוגיים, כמו למשל עגורנים שנשלטים מרחוק ויכולים להתריע על סכנות ולמנוע סיכון חיי אדם."

מה לגבי חקיקה בתחומים הללו?

"החקיקה הקיימת מיושנת מאוד ולא מתאימה לחידושים בתחום. נדרשת

סגן השרה, יריא גולן, בביקור במרכז הסימולטורים ובמוקד הארצי "קו החיים"

מה החזון שלך?

"אני אדם מפוכח. במישור ההצהרתי ברור לי שכמו בתאונות דרכים ובאימונים, נראה שלעולם יהיו גם תאונות עבודה, אבל אני שואף להגיע לסטנדרט הכי גבוה ברמה העולמית, כמו באנגליה ובגרמניה – שלושה הרוגים על כל מאה אלף איש. אצלנו המספר הוא 11.2, וחייבים להוריד את זה. השאיפה היא תמיד אפס הרוגים, ואני נמצא הרבה בשטח, כדי להבין לעומק את הבעיות ולקדם פתרונות."

יש מגמה של שינוי תפיסה בשטח?

"בהחלט. כשאני רואה שורה של סימולטורים, או בשאתר בנייה במרכז הארץ אני רואה שכל עובד עובר זיהוי פנים ותדריך בטיחות של עובדים מזוהים, יש פה שינוי של תרבות ארגונית. אני בקשר הדוק עם המוסד לבטיחות ולגיהות, ועם ד"ר מיקי וינקלר שעומד בראשו, שעושה עבודה יוצאת מהכלל בקידום תרבות הבטיחות בעבודה, ובמקביל, אני בקשר עם התאחדות הקבלנים וההסתדרות, ועם הקרן לעידוד ענף הבנייה. מדובר באנשים טובים, שיש להם הבנה שנדרש שינוי עמוק, ואת זה אני ומשרד הכלכלה והתעשייה, שבראשו עומדת השרה אורנה ברביבאי, מתכוננים להוביל – מהפועל בשטח ועד לקבלן הגדול בארץ."

מה סדר העדיפויות שלך במסגרת תחום אחריותך?

"מבחינתי, הנושא הבוער כרגע הוא פיגומים. מדינת ישראל תעבור לפיגומים מודרניים לפי תקן אירופי. לאחר חיכוכים קשים עם מכון התקנים, הסמכנו יצרן ישראלי ושני יצרנים בחו"ל ואני מקווה שהמספר יגדל בהקדם ל-8-10 יצרנים. זה יבוצע ברמה של תקנה מחייבת, שתשפיע על כל ענף הבנייה. השלב הבא יהיה מבנה ארגוני. המוסד לבטיחות ולגיהות עושה עבודה חשובה, ובמקביל, לדעתי, צריך להוסיף רשות בטיחות. במקביל, גם רשות בריאות תעסוקתית כגוף סטטוטורי."

מה בנוגע לבריאות תעסוקתית?

"המצב חמור אף יותר בתחום הזה. בדיוק היום דיברתי על זה עם נציב שירות המדינה. מספר המתים ממחלות תעסוקתיות מדי שנה הוא 800 איש, בהערכה זהירה, וזה נתון מטריד, שחייב להשתנות. אנחנו מתחילים בהליך איתור מועמדים לתפקיד רופא תעסוקתי ראשי, שתהיה לו עוצמה ויכולת לבצע שינוי מערכתי מרחיק לכת. אנחנו מדורגים במקום לא מספיק גבוה בדירוג העולמי בתחום של מניעת מחלות בעבודה, כתוצאה מעיסוק בחומרים רעילים."

"יש הרבה קווי

דמיון בין בטיחות צבאית, עליה הייתי אמון ובטיחות בנייה. מדובר בתרבות של בטיחות ובניית מערכות"